

**ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДІЇ
ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ**

Олександр Сергійович СОКОЛОВ,

*аспірант Київського університету
інтелектуальної власності та права
Національного університету*

«Одеська юридична академія»

<https://orcid.org/0009-0002-8269-9638>

Особливості адміністративно-правового забезпечення економічної безпеки України в умовах дії правового режиму воєнного стану обумовлюються специфічними умовами функціонування держави, спрямованими на захист національних інтересів, стабілізацію економічної системи та запобігання деструктивним процесам у сфері публічного управління. В умовах воєнного стану адміністративно-правовий механізм забезпечення економічної безпеки набуває особливої актуальності, адже саме держава бере на себе розширені повноваження з метою мобілізації ресурсів, регулювання господарських процесів, захисту критичної інфраструктури та протидії економічним загрозам, що мають воєнно-політичне підґрунтя.

Однією з ключових особливостей адміністративно-правового забезпечення економічної безпеки в цей період є посилення ролі органів публічної влади у сфері регулювання економічних процесів. Міністерства, військові адміністрації та інші органи в таких умовах мають оперативно приймати управлінські рішення, спрямовані на забезпечення обороноздатності, фінансової стабільності та продовольчої, енергетичної і технологічної безпеки. Зокрема, нормативно-правові акти, видані під час воєнного стану, передбачають можливість тимчасового обмеження права власності, примусового відчуження майна на користь держави, регулювання цін на соціально значущі товари, запровадження спеціальних режимів господарської діяльності тощо. Такий підхід забезпечує централізоване управління ресурсами, що є необхідним для ефективного функціонування економіки у кризових умовах.

Важливим аспектом є трансформація адміністративно-правових процедур у напрямі їх спрощення та оперативності. Воєнний стан потребує мінімізації бюрократичних бар'єрів, тому у сфері ліцензування, державного нагляду (контролю), митного регулювання та публічних закупівель запроваджуються спеціальні механізми спрощеного порядку прийняття рішень.

Особливе значення у забезпеченні економічної безпеки під час воєнного стану мають питання протидії корупції, контрабанді, тіншовим економічним операціям та фінансуванню терористичної діяльності.

Адміністративно-правові засоби у цій сфері зосереджені на посиленні діяльності правоохоронних і контролюючих органів, таких як Державна податкова служба України, Державна митна служба України, Національне агентство з питань запобігання корупції, Антимонопольний комітет України та інші органи.

Суттєвим елементом адміністративно-правового забезпечення економічної безпеки є діяльність військових адміністрацій, які виконують функції координації господарських процесів на відповідних територіях, контролю за використанням матеріальних ресурсів, підтримки логістичних ланцюгів постачання та забезпечення безпеки критичної інфраструктури. Їх повноваження визначаються Законом України «Про правовий режим воєнного стану», а також низкою урядових постанов, які конкретизують порядок управління економічними процесами у регіонах, де ведуться бойові дії.

Не менш важливою особливістю є підвищення рівня міжвідомчої координації, зокрема між органами державної влади, місцевого самоврядування, військовими структурами та представниками бізнесу. Адміністративно-правові норми регламентують механізми взаємодії між цими суб'єктами, визначають процедури обміну інформацією, узгодження дій у сфері ресурсного забезпечення, транспортування, енергетики та продовольства.

Окремо слід зазначити, що адміністративно-правове забезпечення економічної безпеки України в умовах воєнного стану має комплексний, динамічний і превентивний характер. Його головною метою є створення правових передумов для стабільного функціонування економічної системи, захисту національних інтересів і забезпечення належного рівня обороноздатності держави. Особливості цього механізму полягають у концентрації управлінських повноважень, тимчасовому посиленні державного контролю, гнучкому регулюванні економічних процесів, адаптації правових процедур до екстремальних умов і спрямованості на швидке реагування на загрози.

Таким чином, адміністративно-правове забезпечення економічної безпеки України в умовах воєнного стану має системний і багаторівневий характер. Воно охоплює як нормативно-правові, так і організаційно-управлінські засоби, спрямовані на підтримання стабільності економіки, протидію внутрішнім і зовнішнім загрозам, захист критичної інфраструктури та забезпечення ефективного використання державних ресурсів. Його особливості проявляються у пріоритетності публічного інтересу, концентрації управлінських повноважень, гнучкості правового регулювання, адаптації адміністративних процедур до умов воєнного стану та підвищеній ролі державного контролю. Саме такий підхід дозволяє державі забезпечувати функціонування економічної системи навіть у надзвичайних умовах, зберігаючи потенціал для подальшого відновлення та розвитку після завершення бойових дій.